

*KRONIKA PARAFII POD
WEZWANIEM ŚWIĘTEGO
ANDRZEJA BOBOLI W
SWAROŻYNIĘ*

Dzieje historyczne parafii Swaróżyn

Przed powstaniem samodzielnej parafii Swaróżyn należał do parafii lubiszewskiej. Choć w 1583 roku był już w Swaróżynie kościół zbudowany przez Mikołaja Swaroczyńskiego, to nie ma źródłowego potwierdzenia istnienia parafii. Ostatnia zapisana informacja o istniejącym tu kościele – kaplicy Świętej Katarzyny pochodzi z wizytacji przeprowadzonej w 1649 roku, przez biskupa Mikołaja Gniewosza. Toczone w XVII wieku wojny polsko – szwedzkie, a później utrata Pomorza przez Polskę w czasie I rozbioru w 1773 roku zahamowały powstawanie nowych parafii. Okres rozbiorów to próba germanizacji tych ziem. Zwalczenie wszystkiego co polskie, a także napływ ludności niemieckiej wyznania ewangelickiego. Dopiero odzyskanie przez Polskę niepodległości i wyzwolenie Pomorza w 1920 roku stworzyło ponownie klimat do usamodzielniania się.

Pierwsze oznaki do usamodzielniania się naszej parafii dostrzegamy w 1925 roku, kiedy zbudowana została kapliczka. Mieszkańcy Swaróżyna zabiegali też o własny cmentarz. W 1935 roku zakupiono działkę o powierzchni 2ha z przeznaczeniem pod kościół, plebanię i cmentarz. Cmentarz został poświęcony już w kwietniu 1935 roku przez administratora lubiszewskiego Księdza Bolesława Piechowskiego. Ksiądz biskup chełmiński Wojciech Stanisław Okoniewski, doceniając pobożność i aktywność wiernych, dekretem z dnia 10 czerwca 1937 roku utworzył samodzielną stację duszpasterską w Swaróżynie, w dekanacie i powiecie tczewskim. Dekret ten wszedł w życie z dniem 1 lipca 1937 roku. Na administratora nowo powołanej parafii został powołany ksiądz Józef Bystron. Decyzja biskupa do nowej parafii zostały przydzielone wsie: Swaróżyn, Wędkowy, Zabagno, Goszyn, Liniewko, Zwierzynek, Młynki, Polesie, Zduny, Waćmierz oraz Waćmierki. Początkowo parafia funkcjonowała na bazie istniejącej już kaplicy. Jako patrona parafia otrzymała św. Andrzeja Bobolę. Od lipca 1937 roku do września 1939 roku wybudowano plebanię, fundamenty kościoła i mury na wysokość 2m. Prace przy budowie kościoła przewał wybuch II wojny światowej. Przegrana przez Niemcy wojna spowodowała masowe opuszczenie Pomorza przez osadników niemieckich. Opustoszały kościół poewangelicki starosta tczewski, wraz z wybudowaniami i ziemią, przekazał w użytkowanie parafii w maju 1945 roku. Poświęcenia kościoła dokonał w dniu 1 lipca 1945 roku Ks. Franciszek Chyliński. Pierwszym powojennym administratorem parafii został ks. Stefan Adamowicz, który zadbał o sprowadzenie z kresów wschodnich relikwii patrona kościoła świętego Andrzeja Boboli. Od 10 lipca 1947 roku do parafii Swaróżyn został włączony Szpęgawsk. Być może, że św. Andrzej Bobola patron męczenników natchnął Księdza Biskupa myślą o włączeniu

Szpegawska do Jego parafii, ponieważ również znalazł się na terenie parafii Las Szpegawski. Las szczególnie, bo zamordowano tu w październiku 1939 roku około 7000 Polaków.

Świętem Parafii jest dzień odpustu ku trzci Patrona kościoła. Prymas Polski kardynał August Hlond nadał indult 22 kwietnia 1948 roku.

Budowa i odnowienia kościoła

Budowę kościoła rozpoczęto 31 sierpnia 1894 roku, a oddano do użytku 19 września 1895 roku. Do końca II wojny światowej był kościołem ewangelickim. Po przejęciu przez parafian w maju 1945 roku został odbudowany ze zniszczeń wojennych i przystosowany do wymogów kultu według wyznania katolickiego. Prace remontowe i adaptacyjne zakończono z końcem 1946 roku. Remont i naprawa urządzeń na plebanii trwała do końca 1949 roku. W 1950 roku wyremontowano organy. A ich renowacja przeprowadzona była w latach 1958, 1969 i 1972.

Do dalszych remontów kościoła przystąpiono w 1953 roku. Na zewnątrz zostały odkopane i zaizolowane fundamenty, odnowiono rynny i wykonano rowy ściekowe. Wewnątrz odbito i położono nowy tynk do wysokości okien. W 1954 roku wnętrze kościoła zostało ozdobione polichromią. W 1961 roku został wyrównany teren wokół kościoła zbudowane zostały schody, chodnik oraz droga dojazdowa do szosy. Przed frontem kościoła wykonano murek z kamienia ciosanego. Posadzone zostały krzewy ozdobne i kwiaty. Przy plebani wybudowano mur od strony podwórza i siatką ogrodzono ogród. Nowa liturgia ustanowiona przez papieża spowodowała konieczność zmian w wystroju prezbiterium. I tak na polecenie Kurii Biskupiej z 27 kwietnia 1972 roku przystąpiono do przebudowy. W 1973 roku został ustawiony kamienny ołtarz, uroczyste konsekrowany przez biskupa ordynariusza Bernarda Czaplińskiego 11 listopada 1973 roku. Ściany prezbiterium zostały wyłożone płytą marmurową, a w czołowej ścianie zostało umieszczone tabernakulum. Wprawiony też został nowy witraż, a na jego tle ustawiona została statua św. Andrzeja Boboli.

Duszpasterze parafii Swaróżyn

Pierwszym proboszczem parafii był ks. Józef Bystron, powołany na administratora nowoutworzonej „stacji” duszpasterskiej z dniem 1 lipca 1937 roku, przez biskupa chełmińskiego Wojciecha Stanisława Okoniewskiego. Młody, energiczny kapłan niezwłocznie rozpoczął pozyskiwanie funduszy na cele inwestycyjne. Za jego administrowania w krótkim czasie wybudowano plebanię, fundamenty i mury kościoła na wysokość 2m. Prace budowlane przerwał wybuch II wojny światowej 1 września 1939 roku, ale nie przerwał jego posług duszpasterskich. Ks. Józef Bystron był odważnym kapłanem. Mimo zakazowi spowiadał w języku polskim. Ostrzeżony o grożącym aresztowaniu opuścił parafię w końcu września 1940 roku.

Drugim administratorem parafii, a pierwszym po wojnie został z dniem 2 lipca 1945 roku ks. Stefan Adamowicz, repatriant z za Buga. Zadał o sprowadzenie z Kresów Wschodnich relikwii św. Andrzeja Boboli. Ze względów zdrowotnych zrezygnował z prowadzenia parafii w połowie października 1946 roku. Na jego miejsce 12 listopada 1946 roku został wyznaczony ks. Feliks Żelewski. Schorowany po ciężkich przeżyciach które zniszczyły mu zdrowie. Pełnił obowiązki krótko. Zmarł 3 sierpnia 1947 roku. 1 października 1947 roku administratorem parafii został ks. Feliks Piechowski. Zarządzał parafią prawie 33 lata. Początkowo jako administrator, a od 1957 roku jako proboszcz tytularny. Na 25 lecie kapłaństwa godność radcy duchownego ad honores. W 1980 roku z powodu pogarszającego się zdrowia zrezygnował z zarządzania parafią. Zmarł w 1990 roku.

Po rezygnacji ks. Feliksa Piechowskiego na proboszcza został wyznaczony z dniem 1 sierpnia 1980 roku ksiądz Jerzy Głowczewski, odwołany 30 lipca 1981 roku. Kuria Biskupia mianowała na proboszcza swarozynskiej parafii z dniem 31 lipca 1981 roku ks. Edmunda Kulasa, wikariusza parafii w Gdyni – Orłowie. Ks. Edmund Kulas prowadził parafię prawie 25 lat. Dbał o powierzone mu menie. W tym czasie wymieniony został na nowy przeciekający dach na budynku plebanii. Odnowione zostało wnętrze kościoła. Wymieniano dach na kościele i wieży. Wybudowany został również dom katechetyczny. Niedokończony ponieważ po powrocie nauczania religii w szkołach prace przy wykończeniu zostały odłożone w czasie. Ks. Edmund Kulas zmarł niespodziewanie w czasie procesji Bożego Ciała 15 czerwca 2006 roku. Od 24 czerwca 2006 roku do 19 sierpnia 2014 roku duszpasterzem naszej parafii był ks. Arkadiusz Kujawa. Od 20 sierpnia 2014 roku parafia swarozynska, decyzją ks. Biskupa Ryszarda Kasyny, została powierzona księdzu doktorowi Piotrowi Malinowskiemu, poprzednio proboszczowi parafii w Brzeźnie Lęborskim.

KSIEŻA PRACUJĄCY W PARAFII SWAROŻYN:

Proboszczowie:

- Ks. Józef Bystron 01.07.1937 do końca 09.1940
- Ks. Stefan Adamowicz 02.07.1945 połowa 10.1946
- Ks. Feliks Żelewski 12.11.1946 do 03.08.1947
- Ks. Feliks Piechowski 01.10.1947 do 31.07.1980
- Ks. Jerzy Głowczewski 01.08.1980 do 30.07.1981
- Ks. Edmund Kulas 31.07.1981 do 16.06.2006
- Ks. Arkadiusz Kujawa 24.06.2006 do 19.08.2014
- Ks. dr Piotr Malinowski od 20.08.2014 do.....

Wikariusze:

- Neoprezbiter Stanisław Jaworecki 1973 – 1974
- Neoprezbiter Marian Szudrowicz 1974 – 1975
- Ks. Roman Janeczek 1975 – 1978
- Neoprezbiter Andrzej Goluński 1978 – 1979
- Ks. Marek Racki 1979 – 1980

Życie religijne parafii

Do 1957 roku w naszym kościele w niedziele i święta były odprawiane dwie msze święte. Od 1957 trzy. Szczególną rolę w ożywieniu religijnym spełniały nabożeństwa eucharystyczne do Serca Jezusa, oraz Maryjne. Dużym uznaniem cieszyła się od 1948 roku praktyka poświęcenia poszczególnych stanów i rodzin Sercu Jezusa. Rozwinął się też w naszej parafii Kult Matki Bożej. Każdego roku we wszystkich miejscowościach pod Jej figurami i krzyżami odbywają się nabożeństwa majowe. Parafianie też chętnie uczestniczyli w nabożeństwach październikowych i Żywego Różańca. Już od lat pięćdziesiątych parafianie udawali się z pielgrzymkami na Jasną Górę. W dniach 22 – 23 lutego 1961 roku miało miejsce nawiedzenie Kopii Obrazu Jasnogórskiego. W późniejszych latach parafianie bardzo chętnie przyjmowali niewielki obraz Matki Boskiej, poświęcony na Jasnej Górze, u siebie w domach. Obraz ten przewędrował całą parafię. W 1963 roku odbyła się pierwsza pielgrzymka na odpust Matki Boskiej Pocieszenia w Lubiszewie. Pielgrzymowanie do Lubiszewa stało się coroczną tradycją. Jeden raz w roku w ostatnią niedzielę września odprawiana jest msza żałobna w Lesie Szpęgawskim. W miejscu pomordowania około 7000 Polaków w tym kilkudziesięciu księży. Ma ona szczególny patriotyczny wydźwięk. Poprzedzona apelem poległych. Celebrowana przez Księdza Biskupa. Licznie uczestniczą w niej nasi parafianie. Ważną rolę katechizacji parafii odgrywają rekolekcje i misje. Misje w naszej parafii były w latach: 1948, 1958, 1966, 1970, 1987, 1999, 2013. A ich odnowienia w latach 1955, 1967, 1971, 2000, 2014.

W parafii działały również stowarzyszenia religijne. Już w 1937 roku założone zostało „Ognisko Apostolstwa Modlitwy, Swarożyn”. Wznowione po wojnie 3 października 1948 roku. Liczyło 35 członków. Młodzież zapisywała się do Krucjaty Eucharystycznej „Koło Krucjaty Eucharystycznej” założone zostało 27 października 1948 roku. Obecnie w naszej parafii młodzież aktywnie działała w Katolickim Stowarzyszeniu Młodzieży. Działają też kółka różańcowe.

Opracował: Mieczysław Lampkowski

Źródła:

1. Dekret Biskupa Chełmińskiego w sprawie utworzenia samodzielnej stacji duszpasterskiej w Swarożynie
2. 700 lat Swarożyna, autor Zofia Kratochwil
3. U św. Andrzeja Boboli w Swarożynie „Pielgrzym” 13/2002 autor: Marzenna Bławat.

Prace remontowe w parafii.

20 sierpnia 2014 roku, parafię w Swarzędzynie przejął Ksiądz doktor Piotr Malinowski. Wraz z naszym nowym proboszczem do parafii przybył ksiądz kanonik senior Ferdynand Nejranowski.

W chwili przejęcia wnętrza budynków parafii były w złym stanie. Wymagały kapitalnego remontu. Już od 25 sierpnia rozpoczęto prace przygotowawcze. Po zapoznaniu się ze stanem technicznym, na zlecenie księdza proboszcza została wykonana ekspertyza konserwatorska. Na jej podstawie, zgodnie z zaleceniami konserwatora, opracowano projekt remontu kościoła. Równocześnie podjęto prace remontowe w plebanii. Praktycznie w plebani wymieniono wszystko, od podłóg i okien po instalacje wodne, kanalizacyjne, centralnego ogrzewania i elektryczne. Do połowy grudnia wyremontowano wszystkie pomieszczenia. W kościele w tym czasie została uprzątnięta wieża, na której 9 października zamontowano carillon, oraz sterowanie dzwonami. Teren wokół kościoła został uporządkowany. Krzyż misyjny został przeniesiony w inne miejsce. Wykonano instalację elektryczną pod oświetlenie zewnętrzne kościoła. Wieczorem 30 października 2014 roku po raz pierwszy można było podziwiać oświetlony kościół. W listopadzie, zgodnie z gotowym już projektem, przystąpiono do remontu zakrystii. Zostały usunięte wszystkie przeróbki. Wymieniona instalacja elektryczna, tynki. Nowe drzwi wejściowe zostały wykonane na wzór starych z wykorzystaniem zabytkowych elementów. 21 grudnia 2014 roku Biskup Diecezjalny Ryszard Kasyna, w czasie wizyty duszpasterskiej poświęcił wyremontowaną zakrystię i plebanię.

W marcu 2015 roku rozpoczęte zostały prace przy wybudowanym a niedokończonym przed 20 laty, domu parafialnym.

Na dachu budynku wymieniono eternit na blacho dachówkę. Zmieniono na bardziej funkcjonalny rozkład pomieszczeń na poddaszu. Wymienione zostały wszystkie okna. Zainstalowano okna dachowe. Budynek został ocieplony i położona została nowa elewacja.

13 kwietnia rozpoczęty został I etap prac remontowych wewnątrz kościoła. Zainstalowana została całkowicie nowa instalacja elektryczna. Skute i położone zostały nowe tynki w całym kościele i ocieplono i wylano betonem posadzkę w całym kościele przygotowując pod położenie płyt marmurowych. Zgodnie z zaleceniami konserwatora, usunięte zostały wszystkie przeróbki zrobione w kościele po 1945 roku. W prezbiterium zamontowany został nowy witraż przedstawiający Świętego Andrzeja Bobolę / poświęcenia dokonał ksiądz biskup pomocniczy Wiesław Śmigiel w dniu odpustu 16 maja 2015 roku /,

nowe tabernakulum. W ścianach nawy głównej kościoła zainstalowano relikwiaria. Prace remontowe I etapu zostały zakończone 30 maja 2015 roku. W związku z tym, iż zaplanowane prace przedłużyły się pierwszy odpust miał miejsce na Sali gimnastycznej w budynku Szkoły w Swarzędzie. Także Pierwsza Komunia święta miała miejsce w tym budynku.

05 lipca 2015 roku wznowienie prac przy domu parafialnym. Uporządkowane zostało wnętrze domu parafialnego, oraz wykonane prace przygotowawcze w piwnicy do utwardzenia posadzki. Uporządkowany został również teren pod nowy parking.

We wrześniu kontynuowane były prace przy parkingu. Ułożona została kostka granitowa na dojeździe do kościoła i plebani. Ułożony został również dojazd do Kaplicy Przedpogrzebowej.

W październiku 2015 roku wyłożone zostało wejście główne do kościoła z kostki granitowej. Ogrodzony został również parking. Naokoło ogrodzenia posadzono 100 tui.

14 listopada 2015 roku został zakończony remont Kaplicy Przedpogrzebowej. W trakcie remontu zostały wymienione drzwi zewnętrzne i wewnętrzne. Uzupełnione zostały tynki i wykonane prace malarskie. **Cd.....**

Życie parafii po 20.08.2014r.

Obejmując naszą parafię ksiądz proboszcz Piotr Malinowski aby wzbogacić duchowe przeżycia i wyjść naprzeciw potrzebom parafian rozpoczął starania o pozyskanie relikwii naszych wielkich świętych i błogosławionych rodaków.

Już 12 października 2014 roku otrzymaliśmy relikwie błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki. 27 listopada 2014 roku delegacja parafian pod przewodnictwem Księdza proboszcza odebrała w Krakowie relikwie błogosławionej Siostry Marty Wieckiej ze zgromadzenia sióstr Szarytek, oraz świętej siostry Faustyny Kowalskiej.

Jako pierwsze zostały uroczyscie wniesione do naszej świątyni w dniu 30 listopada 2014 roku relikwie naszego Wielkiego Rodaka Świętego Jana Pawła II. W każdą następną niedzielę następują uroczyste wniesienia podczas porannych mszy pozyskane relikwie naszych błogosławionych i świętych rodaków. I tak kolejno w niedzielę 7 grudnia 2014 roku błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki. 14 grudnia 2014 roku Świętej Siostry Faustyny Kowalskiej. 21 grudnia wprowadzanym uroczyscie relikwiom błogosławionej siostry Marty Wieckiej asystowały przybyłe na tę uroczystość z Karkowa Siostry Szarytki.

21 grudnia 2014 odwiedził naszą parafię Biskup Diecezjalny Ryszard Kasyna, który sprawował Eucharystię i pobłogosławił wykonane prace : wyremontowaną plebanię i zakrystię. Ksiądz Biskup zapoznał się również z przebiegiem prac wokół budynków parafialnych.

12 stycznia 2015 roku w naszym kościele Ksiądz Biskup Ryszard Kasyna przewodniczył wizycie duszpasterskiej, zwanej kolędą dla księży dekanatu tczewskiego.

02 lutego 2015 roku odwiedził nasza parafię Ksiądz Biskup doktor Piotr Krupa, który poświęcił świece dzieciom przygotowującym się do Pierwszej Komunii świętej.

25 lutego 2015 roku delegacja, w skład której wchodzili parafianie oraz przedstawiciele Domu Pomocy Społecznej, pod przewodnictwem księdza proboszcza, odebrała relikwie Świętego Jana Pawła II. Relikwie naszego Wielkiego Rodaka, z przeznaczeniem do kaplicy DPS podczas audiencji w siedzibie Biskupów Krakowskich, uroczyście przekazał Jego Eminencja Ksiądz kardynał Stanisław Dziwisz.

29 marca 2015 roku została uroczyście zaprzysiężona powołana przez Księdza Biskupa Diecezjalnego Rada Duszpasterska i Ekonomiczna naszej parafii.

30 marca 2015 roku Ksiądz Biskup diecezjalny Ryszard Kasyna wydaje dekret następującej treści: „Zezwalam na przechowywanie w Kaplicy Domu Pomocy Społecznej w Szpęgawsku Najświętszego Sakramentu, jednocześnie nadaje jej tytuł Świętego Jana Pawła II”.

13 kwietnia 2015 roku następuje wyłączenie z użytkowania kościoła na czas remontu. W czasie remontu msze codzienne odbywały się w domu parafialnym, a niedzielne w Sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej w Swarożynie.

16 maja 2015 roku Święto naszego patrona św. Andrzeja Boboli. Uroczysta Maza odpustowa pod przewodnictwem Jego Ekscelencji Księdza Biskupa Wiesława Śmigła była odprawiana jeszcze na sali gimnastycznej (opóźniło się o dwa tygodnie planowane zakończenie I etapu remontu z powodu konieczności rozszerzenia zakresu robót). Ksiądz Biskup w czasie odwiedzin zapoznał się z przebiegiem prac remontowych, oraz poświęcił nowy witraż w prezbiterium przedstawiający sylwetkę Świętego Andrzeja Boboli.

17 maj 2015 roku dzień Pierwszej Komunii Świętej dla 27 dzieci. Uroczystość odbyła się w Szkole Podstawowej w Swarożynie.

30 maja 2015 roku. pierwsza msza święta (ślubna) odprawiana w kościele po zakończeniu I etapu remontu wnętrza kościoła.

02 czerwca 2015 roku zmarł niespodziewanie nasz długoletni organista Stanisław Zieliński. Pracował w naszej parafii ponad 40 lat. Pochowany 6 czerwca na cmentarzu parafialnym parafii Świętego Józefa w Tczewie.

04 czerwca 2015 roku. Uroczystość Bożego Ciała. Msza święta odprawiona przy remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Swarzędzinie. Procesja od remizy do 4 ołtarzy zakończona w kościele.

05 czerwca 2015 roku. Uroczyste wprowadzenie najświętszego Sakramentu i relikwii Świętego Jana Pawła II do kaplicy DPS w Szpęgawsku. Ksiądz Biskup Wiesław Śmigiel, po odprawieniu mszy poświęca tabernakulum, oraz umieszcza w nim Najświętszy Sakrament.

01 lipca 2015 roku nowym organistą został pan Piotr Mańkowski ze Śliwin. Po raz pierwszy oficjalnie swoją grą upiększał sobotnią mszę świętą w dniu 04 lipca 2015 roku.

30 sierpnia 2015 roku odbyły się uroczyste dożynki parafialne. Gospodarzami dożynek było sołectwo Szpęgawsk. W niesieniu wieńca dożynkowego do kościoła asystowały Panie w strojach kociewskich z kola Gospodyń wiejskich ze Szpęgawka.

20 listopada 2015 roku. Początek przygotowania parafii do obchodów 1050 rocznicy Chrztu Polski. Została w kościele odprawiona I z VI mszy świętych w intencji Ojczyzny, oraz wieczornica w cyklu „Wieczorki z Historią” w Gimnazjum w Swarzędzie, której inicjatorką jest Pani Anna Krykowska. Msze święte oraz wieczornice będą się odbywały w każdy trzeci piątek miesiąca aż do kwietnia 2016 roku.

11 grudnia 2015 roku. Uroczyste zostało wprowadzone do kościoła zakupiony podczas pielgrzymki parafian do Wilna obraz Jezusa Miłosiernego. Obraz został umiejscowiony nad relikwiami Świętej Siostry Faustyny Kowalskiej.

18 grudnia 2015 roku w naszym kościele parafialnym została odprawiona II msza święta, a w Gimnazjum II wieczorek z historią w cyklu przygotowań do obchodów 1050 rocznicy Chrztu Polski.